

# DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.



Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-  
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.  
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.  
Kunz József ur kereskedésével szemben.  
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel  
Egyes szám 4 kr.

## A helyzethez.

Irta: Pulszky Ferencz.

Budapest, 1892. okt. 28.

Megint hangzik diadalmi örömjaja a szélsőbaloldalnak, melyben most teljesen felolvadt a nemzeti párt, hogy a minisztérium és különösen gróf Szapáry megbukott. Tudjuk ugyan, hogy a baloldali hírlapokban ez koronként legalább egyszer megtörténik, mert az ellenzéki lapok azt a frázist, hogy a minisztérium megbukott, már rég betanulták kívülről, a nélkül, hogy ez a kormányzás menetét valaha zavarta volna. Miután azonban még mindig akadnak olyan gondolkozás nélküliek, kik másnak mindent utána mondanak és az ily hírlapi kacskákat tizedikszor is elhiszik, — kötelességünknek tartjuk, néhány szóval megvilágítani a nehézségeket, melyeket tagadni semmi esetre sem akarunk és a helyzet komoly voltát.

Ami az ugy nevezett válságot illeti, minden gondolkozó ember belátja, hogy az ellenzék győzelmi lakomája daczára nem jutottunk még annyira, hogy tizennégy elagott honvédből álló többség, akik nagyvonnégy esztendővel ezelőtt a harczeren védelmezték a szabadságot, de a

nemzet tanácsstermében soha szavazatuk nem volt, minisztert buktathassanak, aki birja a parlament többségének és a koronának bizalmát. — Amit az ellenzék szenvedelye és gróf Apponyi fényes ékes-szólása nem volt képes létrehozni, azt tizennégy rokkant honvéd megcselekedte volna! Valóban egész hihetetlen elvakultság kell a dolgok ilyen félreisméréséhez!

Azonban csak az imént láttuk ismét, hogy a lármás agitátorok egy kis csoportjának terrorizmusa üres hazafias szólamok és ravasz jezsuitizmus által mint képes magával ragadni a félműveltek nagy tömegét. Az ujonnan felszított Kossuth-kultusz célja ugyanis új táplálékot adni a régi hagyományos forradalmi velleitásoknak és tömegesen voltak a gyöngéfejű bárgyuk, akik elhitték, hogy ez nagyon jól összefér a nemzet kétségbe vonhatlan loyaltásával, amely teljes ragaszkodással és hálával ünnepelte a koronázás jubileumát. Értjük a kegyeletet, melylyel a mostani generáció Kossuth történelmi érdemeit elismeri, ámde maga Kossuth ismételtén kijelentette tisztelőinek, hogy nem lehet őt kétfelé vágni. úgy kell őt venni, amint van; az 1848-iki törvényhozót nem lehet elválasztani az 1849-ki forradalmártól, aki a debreczeni

csonka parlament által megszavaztatta a trónfosztottságot. Ő nem tagadja, büszke rá, hogy még mindig azon az állásponton áll, hogy az 1867-iki kiegyezés törvényességét nem ismeri el, hogy az ő számára nem létezik koronás király, mert a legélesebb ellentétben áll a koronával szemben, e mellett azonban ő a látható feje az ellenzéknek és a nem gondolkodó tömeg összeegyeztethetőnek tartja a korona iránti loyaltással, örömjajjal üdvözölni a korona nyílt ellenségét.

Mikor pedig másrészt képes gróf Szapáry kieszközölni a kormánytól, hogy katonai tiszteletadással ünnepeljék az elesett honvédek emlékét, azon feltétel alatt, hogy az elesett katonáknak is adjanak az őket túlélt ellenfeleik egy egyszerű koszorút s mondjanak nekik egy „requis-cant in pacem“-et, akkor terrorisztikus óriás hangon menydörög az ellenzék, hogy ez hazaárulás, a nemzeti becsület meggyalázása!

Minden hangnemben hirdeti az országban, hogy ez merénylet a haza ellen, a miniszter bukását követeli bűnhődésül!

Kossuth megmarad az áldástalan debreczeni határozat alapján; az ő kultusza pedig összefér az ellenzéki doktrína szerint a korona iránti loyaltással; de

## A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

### JÁTÉK VÉGÉN.

Hát érdemes volt, mond, eljátszanunk  
Ezt a komédiát?  
A mi bolondos esetünkből  
Tanult tán a világ?

Vagy te egy nagy tapasztalattal  
Bölcsőbb lettél megint?  
Csalódásodból megtanultad  
Becsülni a szegényt?

Készültem szörnyű vallomásra  
Föltárni lelkemet.  
Oh milyen boldog, milyen áldott  
Leszek én teveled!

Számításomból kifeleltem  
Gyémántot, aranyat  
Es lám viszonyunk, vagyon hiján  
Mily szépen megszakadt!

Te egy gazdagnak hitt uracshoz  
Kötötted éltedet.  
Ez a csalódás volt szivednek  
A legkeservesebb.

En nem csalódtam ugy tebenned,  
Mint ahogy gondolod.  
Mert tudtam, láttam jóelőre,  
Hogy csalódnai fogok.

Dehogy bennünket gunykazajjal  
Üldözzön a világ:  
Azért bolondság volt eljátsznunk  
Ezt a komédiát! Dura Máté.

### Kerüljük el egymást!

— Elbeszélés. —

Irta: Szarvas Marisva.

— Vége. —

A tanácsosné ő nagysága már vagy harmadszor kérdezteti, nem volna-e kedvem őt a színházba kísérni. Millőckernek valamely édeskés zenéjü operettjét adják s ő nagysága még a színházban sem szeret egyedül leülni.

Elegáns nagyvilági asszony. Elég csinosnak mondható. Azon nők közé tartozik, kiknek nincsenek gondolataik s a kik csak annyira vitték a saját lényük megismerését, a menyiben megállapíthatják, hogy vajjon a sötét vagy a világos szín ále jobban arczélukhoz!

En megvolnék vele ugy, a hogy, csak azt a megtisztelő barátságos modorát gyűlölöm, a melylyel néha hozzám leereszkedik.

Azonban mindegy, azt nem kérdezi a sors, hogy tetszik-e?!

Megköszönöm a figyelmet s magam megyek át a tanácsosné budoárjába, hogy megmondjam, semmi kedvem ma a színházba menni. Nem szívesen türöm előkelő ismerősei tekintetét, kik őt páholyában meglátogatják s engem kitüntetnek egy-két „barátságos“ pillantással.

Felém fordítja fejét, midőn belépek, mosolyog, aztán bele tüzi halványkék selyem színházi buzába az — ékkövektől villogó kis melltűt,

Meghajlok kissé.

— Nagysád meg fog bocsátani ugy-e bár, ha most az egyszer el nem kísérhetem

— Hogy megbocsátom-e? Hisz nem kényszeríthetem őnt arra, hogy — szórakozzék. De mindenestre jobban tenné, mint hogy tolyton egyedül van és örökké olvas. Istenem, hát minek vagy mivé akarja ön magát képezni?

— Pályám kívánja, nagysád. A megállás nálunk visszaesést jelent.

— De a holnapi estélyen mindenestre meg fog jelenni. Adja csak kérem azt a dobozt onnét a márvány asztalkáról, más fejdísz veszek, nem találja, hogy ez nagyon is halványit?

— Kissé, csakugyan. A holnapi estélyen? Igen, Nem tudnám és hinném, hogy ebben valami meggátoljon. Sokan lesznek?

mikor egy szerény koszorút kellene lenni Buda védői hős halálának emlékszoberára, a hadsereg diszlövése után a győzők emlékének, aminek az 1849-iki boldogtalan ellentét utolsó nyomát kellene elenyésztetni, akkor nem fér össze ez a kiengesztelődés az ellenzék hazafiasságával, amely megint terrorizálni iparkodik a közvéleményt s nem látja be, hogy megint a viszály magvát hinti a nemzet és korona közé.

Avagy Kossuth érzelmei érinthetnek legyenek, mikor szeretett királyunk érzelmei iránt egyáltalán nincsenek ki-mélettel? — — —

Ilyen a helyzet, és épen ezért komoly, de arról szó sem lehet, hogy tizennégy vagy még annyi invalidus megbuktathatná a minisztert és csodá'nánk, ha az ellenzék és terrorizmusa legmagasabb helyen a tömeg hálátlansága felett való bosszankodást idézne elő!

## Belföld.

**A király személye körüli ideiglenes miniszter.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő legfelsőbb királyi kéziratokat hozza:

I.

Kedves Szögyény-Marich! Szolgálhat más téren kívánván igénybe venni, magyar miniszterelnököm előterjesztésére, önt személyem melletti magyar miniszteri állásától ezennel felmentem. Fogadja e minőségében is buzgó oda adással teljesített hű szolgálataiért, változatlan kegyelmem biztosítása mellett, teljes elismerésemel.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-én.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

II.

Kedves báró Fejérváry! Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán, önt a személyem melletti magyar miniszter teendőinek ellátásával ideiglenesen megbizom.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-én.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

**I. A kultuszminiszteri tárcza a pénzügyi bizottságban.** A vallás- és közoktatásügyi tárcza

költségvetését tegnap délelőtt és délután tartott ülésében egészen letárgyalta a képviselőház pénzügyi bizottsága. A bizottság tagjainak s a nagy számmal megjelent hallgatóságnak (a hallgatóság közt volt Apponyi Albert gróf és Károlyi Gábor gr. is) érdeklődését nem a költségvetés számtételei vonták magukra. Csáky gróf egyházpolitikai nyilatkozataira voltak kíváncsiak mindannyian s ezt a kíváncsiságot csak igen szerény mértékben elégithette ki a miniszter. Mindössze is annak a megerősítését találjuk nagy figyelemmel meghallgatott nyilatkozatában, hogy az egyházpolitikai kérdésekről a házban tett kijelentéséhez ma is szilárdul ragaszkodik a kormány. Nem volt a miniszter abban a helyzetben, hogy tovább menő s nevezetesen a házassági jog szabályozását is felőlelő nyilatkozatot tehessen, a mely tartózkodásából a f. i. n. tárczának merészebb szárnyalása nélkül is levonhatták a bizottság tagjai azt a következtetést, hogy e kérdésre nézve nincs meg a kabinetben a teljes egyetértés. A közoktatási tárcza költségvetésének részletes tárgyalása jóformán alig volt egyéb a miniszter iránti bizalmi nyilatkozatnál. Magának az ellenzéknek kezdeményezésére határozta el a bizottság, hogy a ház elé terjesztendő jelentésében kifejezést ad a Csáky gróf működése iránti elismerésének. S a tárgyalás végén, a mely voltaképen csak egyes óhaj-tásoknak a tolmácsolásából állott, az egész bizottság élénken megéljenzte a minisztert. A mely egyértelmű tüntetés bizonyára nem csupán a közoktatási ügyek vezetőjének szól, hanem annak a szilárd és határozott magatartásnak is, melyet Csáky Albin gróf a szabadelvűség s az állami tekintély nagy érdekeinek következetes szem előtt tartásával az egyházpolitikai függő-kérdésekben tanusít.

**Az indemnity.** Az 1893. évi budget tárgyalása november elején veszi kezdetét, tehát olyan időben, a mikor — ha az általános belpolitikai helyzetben rejlő nehézségektől el is tekintünk — alig van rá kilátás, hogy a költségvetést az országgyűlés mind a két háza még karácsony előtt letárgyalhassa. Ennél fogva a kormány — mint értesülünk — a képviselőház elé az idén is be fogja terjeszteni az indemnityról szóló törvényjavaslatot, mely egyébként parlamenti életünknek már szinte hagyománya. Bizonytalan azonban eddig, hogy mennyi időre kér a kormány fölhatalmazást a bevételek és kiadások mostani keretében.

## Szögyény.

Azon, részben váratlan bonyodalmak közepe, melyek manapság a közfigyelmet kizárólag magukra vonják, ugyszólván észrevétlenül

történt meg egy nagy jelentőségű változás monarchiánk külföldi, diplomáciai képviselőte körül.

A lapok egyszerűen regisztrálták azt az amugy is rég közkeletű birt, hogy Széchenyi Imre gróf, az osztrák-magyar monarchia eddigi berlini nagykövete, elhalmozva uralkodónk és a német császár kitüntető kegyenlivánitásával, visszavonult a magánéletbe s helyét Berlinben Szögyény-Marich László, eddig a felség személye körüli magyar miniszter foglalta el.

Mióta Berlin lett az európai politikai élet igazi középpontja, azóta természetesen a berlini nagykövetség képezi a legfontosabb, legelőkelőbb diplomáciai állást.

Kétségtelenül Magyarország presztizsének emelkedésére vall az a körülmény, hogy a berlini nagykövetséget állandóan magyar diplomátával töltik be.

Bizonyára ez a körülmény is közreműködött abban, hogy Széchenyi utódjával épp Szögyényt nevezze ki a felség.

Az új berlini nagykövet kedves ember az udvarnál s kedves ember Berlinben is. Mint a külügyminiszterium első osztályfőnöke nagyon kiváló részt vett a monarchia külpolitikájának intézésében. Önálló főnek bizonyult, kiben van akarat a kezdeményezésre s képesség és kitartás a megkezdett munka következetes végrehajtására. Emellett kedves, szeretetreméltó diplomata, olyan egyéniség, mely a diplomácia szövevényes munkáiban már magában véve is nagy értékkel bír. Szögyényben van valami Metternichnek a század első két évtizedén feltűnt egyéni varázsából; de áldatlan, gyilkos konzervatizmusából, mely minden reformtól irtozott, semmi. Sőt ellenkezőleg, Szögyény, ahol csak kívánatosnak mutatkozott, a legmegcsontosodottabb intézmények reformálásától sem riadt vissza.

Igy az ő kezdeményezésén k köszönhető, hogy a külföldi konzulátusok intézményeit teljesen reformálta, visszaadván őket igazi rendeltetésüknek, hogy első sorban a monarchia kereskedelmi érdekeit képviseljék. A konzulok e reform következtében megszűntek első sorban diplomáciai képviselők lenni s azóta sokkal hasznosabb munkát végeznek: elősegítik a monarchia külkereskedelmét.

Hogy Szögyény mily rendkívüli erélyvel birt a külügyminiszteriumban, ennek egyik legnagyobb tanúbizonysága az, hogy a német kereskedelmi tárgyalások vezetését is reá bízták s miután alkalmasabb embert nem találtak e rendkívüli fontos diplomáciai aktus befejezésére, a tárgyalások vezetésétől még akkor sem mentette fel a királyi kegy, midőn már a felelős magyar miniszterium tagjává nevezték ki, a mire még

— Azt hiszem. És különösen önre nézve érdekes lesz. Egy régi barátnőjét is várom, ki jelenleg a fővárosban van. Nos, nem gondolja ki az?

Egy régi barátnőmet? Olyan sajtószóval összefutott a gyertyák lángja előttem, úgy tetszett, mintha a fény, a világosság, mely a termet betölti, egyenként lobogva hunyna ki és mindinkább terjedő homály fogta körül. — Hát nem találja ki? — kérdezi tovább a tanácsosné, miután az ötödik fejdísz próbálja szöke fürteire.

— Nem tudám, nagysád!

— Persze! Gondolkozzék csak kissé. Hát Irma! Polczai Irma a férjével!

— Nem meglepetés ez? Kár volt szólanom. Mondja csak kisasszony, milyen ember az a Sebestyén Ákos? Soha se láttam, de iszonyuan dicsérték előttem, én azonban nem sokat tartok felőle, ha Irmát választotta. Olyan együgyű, üres fejű leányt, mint Irma. Nincs igazam?

— Lehet. Csinosnak elég csinos, magas növése van s ha jól emlékszem, sötétszürke szemé. Ez a szallagesokor maradhat nagysád. Ez igen jól áll.

Felvette köpenyét, még picit cseppent a violette de parmes üvegből himzett divatos zseb-kendőjére, aztán elindul.

Várok, míg lesiet a szönyeges lépcsőkön,

csak midőn a fogat elrobbog, térlek szobámba vissza.

Minden úgy van, a hogy hagytam. A fehér ellenzével fedett lámpa szeliden vilájitja be szobám egyszerű butorzatát, a nápolyi s velencei éjeket ábrázoló festményeket széles aranyszíves keretekben, a négy évszaktól ábrázoló csodaszép nő-alakokat s a kályha felett díszelő márványszobrot és zekulesolt fehér kezeivel. Ott állnak kedvenc könyveim a kis faragványos szekrénybe rakva szép sorjában, kéziálványom a félig bevégzett terítővel, mely a tanácsosné névünnepeére készül.

Ez egyszerű, de kedves környezetben kezdtem beletörődni a viszonyokba, szomorú, rideg körülményeimbe, miután jobbat vigasztalóbbat úgy se tudtam volna. Kezdtém csitítani, aldatni azt a mély, mély bánatot s néha-néha felvillant a remény szivemben, hogy egykor majd meglátom a nyugalmat. Most mindennek vége!

A kinosan, nehezen fe épített vár, mely megvérdhetett volna az élet keservétől, melyet erőszekolt rezignációból s távol, nagyon távol világító reményből kezdtem építeni, nyomorult kis kártyaházként romba dőlt. . . . Vége . . .

Szívem fáj mint amaz estén mikor megírtam neki mindent. Az elfojtott féltékeny szenvedély felébredt szivemben újra.

Én találkozom velök?

Szemébe nézzünk egymásnak, mint olyan két ember, a ki már egyszer meghalt együtt s most egy más világban találkozik újra?

Nyujsunk egymásnak kezét a finom, társadalmi szokások szerint. üdvözölve egymást s vigyázva, hogy meg ne lássa senki, észre ne vegyék, hogy az a két kéz már érintkezett egyszer az életben hosszú, édes kapcsolással. Lássam mint van hozzá joga egy „másiknak“! Halljam, mint szólítgatja majd bizalmas modorral az, a kié sohasem volt?

Hát kié?

Az enyém tán?

Végtelen ürességet érzek magam körül e pillanatban, mintha még gondolataim se lennének. A lámpából kiszivárgó vörhenyes fény ott tévelyeg a falakon, abban keresek valamit.

Csend fog körül, de csak pár percig tart, aztán úgy tetszik, mintha a szoba csendjében ismerős hangok támadnának fel. Régi ismerősök, gyermekbarátnőim hangja, a kiket, Isten tudja hova, mely irányba vetett a sors. Ezeket halom most s anyám hangját, ki most ép oly egyedül ül szobájában az öreg Zsófiával, tán rólam beszélget.

Mit tegyek?

Holnap estély, melyen jelen lesznek a tanácsosné összes rokonai, ismerősei, finom ideg

nem volt p szakában.

Nem c nagy szolgál midőn újra lini nagykö több egyé hogy a dipl más megfele sok jelesül politikai édnál, de alk pozícióra r

Eltéki föltétlen biz predestinálján személy nusiott kegy drássa legh rég történt, való nagyra nagyságu ar

Uj ber iskolának e bizonyára a magyar álla politikájának

(Két miniszter a sikerből)

Két m Gróf S nevezett min Apponyi Al hatása alatt zi-henczegés Géza nevez Szapár gária" minis

Jól m nevétségess

Hát m hogy a ko kérdések es tak, Appony déssel?

Mert Ime, és szándéka fordul!

Sok il Nincs zéki pártok ker felett.

zetű, szurós dobálják bu másra, mik „történetké nyájassággal hogy ott ül sem vesznél engem vagy vel nem is

Felké zongorán, m dob elem é

A fér tam telejt megjegyzés man érzem ben, mintha hol miden l

Vajjon Az e ülni; selye ban annyit ki tudja, tá nyuj ja felé

Nem Arra megalázam mosolyogva sággal mod őt látni.

nem volt példa az alkotmányosság újabb kor-  
szakában.

Nem csoda tehát, ha azt a férfit, aki ily  
nagy szolgálatokat teljesített a diplomacia terén,  
midőn újra visszahívják oda, reá bizzák a ber-  
lini nagyköveti méltóságot, azt, a hova a leg-  
több egyéni súly követeltek. Tagadhatatlan  
hogy a diplomáciai karban találhattak volna  
más megfelelő egyént is erre a pozícióra, hiszen  
sok jelesünk szolgálja jelesen a monarchia kül-  
politikai érdekeit szentesít az európai udvarok-  
nál, de alkalmasabbat, megbízhatóbbat, erre a  
pozícióra rátermettebbet nem.

Eltekintve a király és a külügyminiszter  
föltétlen bizalmától, a berlini nagykövetségre  
predesztinálja Szögyént a német császár ugyszól-  
ván személyes baráti jóindulata és többször ta-  
núsított kegye a jeles magyar államférfi, An-  
drássy leghűségesebb követője iránt. Csak nem-  
rég történt, hogy Vilmos császár kegye és ki-  
váló nagyrabecsülésének jeléül, Szögyényt élet-  
nagysága arcképével ajándékozta meg.

Új berlini nagykövetség az u. n. András-  
iskolának egyik legkiválóbb tanítványa s így  
bizonyára a leginkább hivatott a legzenialisabb  
magyar államférfi örökségül hagyott szövetségi  
politikájának ápolására, izmosítására.

## Apróságok.

(Két miniszterelnök. — Mefisztó átka. — Sok nekik  
a sikerből! — „Zauberlehrling“, Göthetől. —

Két miniszterelnökünk van most.

Gróf Szapáry Gyula, a ki még mindig ki-  
nevezett miniszterelnöke a királynak, és gróf  
Apponyi Albert, a kit a banketten (a jó bor  
hatása alatt önkéntelen elárulva az egész Hent-  
zi-henczegés tulajdonképeni bibijét) Polónyi  
Géza nevezett ki a „Hungária“-beli banketten.

Szapáry Hungária, Apponyi pedig a „Hun-  
gária“ miniszterelnöke.

\*

Jól mondta gróf Apponyi Albert, hogy a  
nevetségesség öl.

Hát nem homéri kacaját keltő dolog-e,  
hogy a kormányt, melyet az egyházpolitikai  
kérdések esetleg némi kényes helyzetbe hozhat-  
tak, Apponyi erősítette meg a — Hentzi kér-  
dással?

Mert megerősítette.

Ime, Mefisztó átka, ki mindig rosszra tör  
és szándéka akaratanak ellenére is — jóra  
fordul!

Sok ilyen sikert kívánunk az ellenzéknek!  
Nincs komikusabb látvány, mint az ellen-  
zéki pártok konsternációja az elért nagy si-  
ker felett.

Ugy jártak, mint az ösmert adomában az  
egyszeri lovas, a ki Istenhez fohászodott, csak  
segitse fel a lóra!

Föl is segítette a ló egyik oldalán, csak  
hogy a másikon szépen — lepottyant.

— „Segits uram, segíts, de ne olyan na-  
gyon“, szölt a földön elterülve.

Rájok illik különben az az adoma is, a  
melyben a gazda felfohászodik, hogy „adtál  
uram esőt, de nincs köszönet benne!“

\*

A „Magyar Hirlap“, a „Budapesti Hirlap“  
és a többi megrémült lap mind arról vezérczik-  
kez, hogy az Istenért, maradjon miniszterelnök  
gróf Szapáry Gyula!

Persze, persze! Mert őt azt szépen ki-  
kalkulálták, hogy ha Szapáry megbukik, akkor  
muszáj lesz Apponyihoz fordulni és készen van  
az ellenzéki kormány.

Mikor aztán Ő Felsőge felpakkolt Gödöl-  
lön s az ellenzék által elért siker felett érzett  
haragjában elutazott Magyarországról; mikor  
aztán küldt, hogy a függetlenségi klubba le-le-  
sétáló és magát Polónyi által miniszterelnökké  
kandidáló Apponyi bukott nagyobbat és nem  
Szapáry, akkor jött a nagy megriadás!

— Maradjon Szapáry, hiszen mi nem  
Kállay Béninek, Széll Kálmánnak, vagy más-  
nak, hanem — magunknak akartunk üres he-  
lyet csinálni!

Ime, a Göthe „Zauberlehrling“-jének re-  
gije, a ki felidézte a szellemeket s mivel nem  
tudtak nekik parancsolni, ezek tépték szét  
őket!

## Irodalom.

**Magyar dekameron** czimvel igen érdekes  
vállalatot indított meg a nyár végén Singer  
és Wolfner társkiadó cég. 100 magyar író 100  
elbeszélését adja közre 25 kros szép kiállítású  
füzetekben. A vállalatból 7 füzet jelent meg  
eddig, tartalmazva: Jókai Mór, Lauka Gusztáv,  
Degré Alajos, Bródi Sándor, Abonyi La-  
jos, Vértesi Arno d. Herczeg Ferencz, Lipcsey  
Ádám, Rákosi Viktor, Beniczky Gyula, Gabányi  
Árpád, Murai Károly stb. munkáit. A hetedik  
füzet tartalma a következő: Dóczy Lajos:  
Gyilkos szerelem. Vértesi Gyula: Lán-  
czóldás. Páthy István: Nincs joga szeretni.

A vállalat összesen mintegy 25—28 fü-  
zetre vagyis öt kötetre fog terjedni. Minden  
héten egy füzet jelenik meg. — Előfizetni is  
lehet bérmentes küldéssel 20 füzetre 5 frttal  
10 füzetre 2 frt 50 krral. A füzetek külön is  
megszerezhetők.

**Orvosi zsebnaptár.** Huszonhetedik évfolya-  
ma jel-nt már meg az orvosi zsebnaptárnak,

melyet az évek hosszú során át orvosaink  
annyira megkedvelték. Az 1893-iki kötetet is  
dr. Faragó Gyula szerkesztette nagy szakava-  
tottsággal és gonddal. A tulajdonképeni naptári  
részén és a jegyzék naplón kívül, orvosi gya-  
korlati részt és kimerítő orvosi czimtartá-  
lunk a naptárban. Előbbiben többek közt követ-  
kező közlemények foglaltnak: A gyógyszerek  
árszabása. — A m. kir. belügyminiszter rende-  
lete az új magyar gyógyszer-árszabvány tár-  
gyában. — Ligamenta, anti septica. — A  
vénykésítésnél előforduló munkálatok árszabása.  
— A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges  
edények árszabványa. — Ellenmérgek és azok-  
nak adagja. — Orvosi rendelvények gyűjtemé-  
nye. — A czimtar teljessége mintaszerű; az  
összes állami és nyilvános intézetekről, valamint  
a magánkórházokról a legkimerítőbb felvilágosi-  
tásokat adja. A magyarországi orvosok lakjegy-  
zéke a legújabb adatok alapján készült. A  
Légrády testvérek kiadásában, diszes és egy-  
uttal praktikus kiállításban megjelent kötet  
ára 1 frt 40 kr.

**Könyvtár** czimű munkára hirdet előfi-  
zetést Kudora Károly egyetemi könyvtárőr, aki  
17 éves könyvtári tapasztalatai alapján fogja  
megírni a munkát. Mint írja, ohajtáná, hogy az  
elmúlt századokban oly nagy szorgalommal és  
költséggel összeüjtött, de jelenleg elhanyagolt  
könyvtárak újból felkaroltassanak és az újabb  
irodalom termékeivel gazdagítva, a nagyobb vi-  
déki városok művelődési gócpontjai legyenek.  
Ezt pedig csak rendezett könyvtárakkal lehet  
elérni. Sőt még ott is, hol eddigelé volt is né-  
mi rendszer alkalmazva, nagyon kívánatos, hogy  
az általánosan elfogadott bibliographiai évek  
jussanak érvényre, melyek nélkül a kutatók  
igényei ki nem elégíthetők. Művem alapos fel-  
világosítást nyújt írja, mind azon munkálatok-  
ról, ismeretekről és elvekről, melyek egy könyv-  
tár rendezéséhez megkívánatnak, és egyuttal  
feleslegessé teszi a hasonló irányú német műve-  
ket. Tájékozás végett műve tartalmát az alább  
elősorolt fejezetekben mutatja be: 1. Az irás  
és anyaga. 2. A nyomdászat rövid története és  
elterjedése. 3. A könyvek alakja. 4. Önyom-  
tatványok. 5. Nyomdai kiállítás. 6. Ritka köny-  
vekről. 7. Utánnomat és szerzői jog. 8. Könyv-  
diszítések. 9. Könyvkötészet. 10. Pédányok és  
kiadványokról. 11. Nyilvános és magán könyv-  
tárak berendezése és felállítása. 12. Könyvtári  
rendszerek. Megrendelések Dobrowsky Agost  
könyvke-ekedőhöz intézendők. Lakik: Egye-  
tem utca 2. szám.) A mű kis nyolczadrét alak-  
ban, eredeti kötéssel körülbelül 12 ivnyi tartal-  
lammal még ez évben okvetlenül meg fog je-  
lenni. Ara eredeti vászonkötéssel együtt 1 frt  
50 kr. Bolti ára jóval magasabb lesz.

**Hosszas évek gyakorlata** szükséges ahhoz,  
hogy valamely lap, különösen egy szépirodalmi  
lap, és főleg a női műveltség olvasóközönségnek  
szánt szépirodalmi lap szerkesztése olyan legyen,  
hogy azt minden művelt olvasó s olvasónő ag-  
gedalom nélkül vehesse kezébe; a mai kor sen-  
timentalizmusa, realismusa, s mondjuk ki bátran  
pikanteriák után való kapkodása annyira meg-  
mételtyezték már a szépirodalmi lapok egyrészét,  
még azokat is, melyek kizárólagosan a magyar  
női műveltség olvasó közönség részére vannak szer-  
kesztve, hogy azokat serdültbb hölgyek, sőt a  
fiatal anyák is csak aggodalommal vehetik kéz-  
be. E kor hibájától távol áll a „Képes Családi  
Lapok“ a melynek szerkesztősége a legondosab-  
ban válogatja meg közleményeit s valóban szí-  
vet lelket nemesítő olvasmányokat nyújt közön-  
ségének. E lapot mi is a legmelegebben ajánl-  
juk olvasóink, különösen női olvasóink figyelmébe.  
E lap szellemi része magas irodalmi nivón áll,  
két hetenkint ad divat tudósítást s minden szá-  
mában regénymellékletet csekély előfizetés mel-  
lett. Ara a lapnak egy évre 6 frt, fél évre 3  
frt 1/4 évre 1.50 kiadóhivatala Budapest Nagy  
korona utca 20 szám.

## Friss lányok.

— Farsangi előszó féle. —

Nekibusultával a síró őszi időnek, mikor  
félelmesen suhan át az utcákon a hideg szél

zetű, szurós nyelvű elegáns hölgyek, a kik ugy  
dobálják burkolt sértegető megjegyzéseiket egy-  
másra, miközben ki nem fogynak az érdekes  
„történetek“ felsorolásából, kik leereszkedő  
nyájassággal szoritanak velem kezét s „eltűrik“,  
hogy ott üljek mellettük, de azért tekintetbe  
sem vesznek, beszélve folyton olyasmiről, a mi  
engem vagy nem érdekel, vagy a mi jó szeré-  
vel nem is értek.

Felkérnek később, hogy játszam valamit a  
zongorán, miközben mindegyik más hangjegyet  
dob elém és mindegyik más dalért rajong.

A férfiak megnéznék sorra, egy-kettő raj-  
tam telejti szemét, aztán mosolyogva tesz egyes  
megjegyzéseket a szomszédjának s én olyanfor-  
mán érzem magamat a pazar világításu terem-  
ben, mintha valamely néptelen szigeten lennék,  
hol minden komor és sötét.

Vajjon milyen asszony lett Irmából?

Az estélyen ő is ama hölgyek közt fog  
ülni; selyem estélyi öltönye, melyről leánykorá-  
ban annyit ábrándozott, elterül a szényegen s  
ki tudja, tán ő is ama „kitüntető mosolylyal“  
nyujja felém majd kezét, mint társnői?

Nem! Nem! akarom!

Arra nem kényszeríthet a sors, hogy  
megalázzam magamat; hogy ott járjak köztük  
mosolyogva, erőltetett, kényszerített udvarias-  
sággal modoromban. Nem akarom, nem akarom  
őt látni.

Kinyitom az ablakot az utcára, melyen ne-  
hézkes döcczenéssel halad egy kocsi. Finom,  
havas eső permetez s megkopogtatja lent a lég-  
szesz lámpák üvegeit.

Oly csöndes különben ez a városrész s az  
utca. Nem látni senkit, csak amott a sarokház  
fordulatánál gunnyaszt egy boltör a sarokba  
húzódva.

A mint lenézek az emeletről, megszáll a  
menekülés vágya.

Egyszerre elveszti előttem nyugalomra  
intő varázsát kicsike szobám könyveimmel, —  
munkáimmal együtt! Olyan érzélem kap meg,  
mintha lehetetlen lenne továbbra is itt ma-  
radnom.

Menekülni a találkozás elől . . . . De  
hová?

A lent szétomló gyenge világosság hivo-  
gatólag integet, valamely sötétséget érzek fe-  
jemen, szivemben, mely az eszmélettel küzd.  
Az élet üres, olyan ólmos nehézség huz le oda,  
a hol a lámpák szétfosló fénye a kövezetre  
vetődik.

Azt fogják mondani: az apja vére!

Mindegy!

Kerüljük el egymást . . .

és ijesztget ugyancsak : huh ! hozok én rátok nemsokára olyan hideget, hogy aranyat adnátok egy kis kánikulai napsugárért — az unalmas, komor lehangoló felhők helyett egy csábonsan tarka és vigságos panoráma felé fordulunk.

Farsang istenasszonya, aki minden esztendőben e hozza az emberiségre a vigság járványát ; ilyenkor libbenti föl előttünk annak a panorámának a kárpitját — hadd kukkantsunk bele.

Haj de mi nem azért vagyunk végkép el fin de síccesedve, hogy türelmetlen, izgalmas, forongó kíváncsisággal tekintünk ennek a búbajos függönynek áruló libbenése elé.

A farsang istenasszonya, évről-évre történő bevonulásai alkalmával, mindig hálátlanabb talajra ta ál — immár az ő, szerte szórt rózsáit eltapossa a rideg élet igásszekere, mely gyászos balga büszkségét helyezi abba, hogy nélkülözi az örülni tudás irigylendő naivitását.

Közeledik a farsang ! Ez a kiáltás nem id-gzsongító varázserővel hangzik el város, megye, országszerte — sőt lehangosabb visszhangja annak, a báltermek élvezetét hamar megunt, megtestesült blazirtságok ajkain fakadó öblös ásitás.

Isten bocsássa meg ezt nekik !

Az unalom frakkos-lakkos bacillusai ök, akik ott lábatlankodnak a cukrázdában, csilár alatt, melynek fényét dehogyan érdemlik, — hogy épen úgy ömöljön rájuk, mint a körülötük mosolygó rózsás, habos vállakra.

De az ideai farsang iránt mégis, meglepően neki pezsdült az érdeklődés.

Az ideai farsang panorámájában a chablonos bájtól eltérően, más képet látunk.

Friss lányok.

Mert ugy tessek megértelmezni a dolgot, hogy az a generáció, mely a legutóbbi pár évek a'tt röpdösött a táncz szenvedély zengő szárnyain a Bika nagytermében — kihalt — a bálók számára t. i.

A legutóbbi napok sűrűn szétszállingózó eljegyzési kártyái, megannyi bizonyító okiratok az én alításam igazolására.

Azok még az idén a vadonatúj otthon ablakain át néznek a bálba robogó fogatokra, — ha ugyan néznek és nem tudnak okosabbat csinálni ; s legfőkébb, ha a jövő farsang csábos csalétkes ingerét fogják képezni, mint parázs-friss menyecskék, akik oly kedvesen tudják tettetni hogy ök már bizony megszokták az asszonyál'apótot.

Az ideai farsang ingerül pedig itt vannak, dus. édes drága sokasággal a friss lányok azok kik tavaly még a bálba készülő néni szalagsokrait igazgatták s vágyó sóhajjal néztek még arra a selymes cipellőre is, mely föl van immár jogosítva siklani a parketten — együtt valami sarkantyup'ngető lábbal.

Azok, akik tavaly még csak zongorázták a legsneidigabb keringők, hopszok dallamait — az idén azokra a dallamokra fognak táncolni.

Közelgő, aranyos farsang ! Mennyi szép álomnak megvalósítója leszel te az idén !

Látod, nem szép lenne tőled, ha keserű csalódat hoznál azokra a félve és remélve nyíló szivecskékre, akik mint a boldogító, virágfakasztó nap felé, ugy imádkoznak hozzád. Látod, nem lenne szép, ha megsemmisítenéd mindazt a poesist, amivel az ő csupa-édes lelkük körülö'el téged, oh modern farsang, aki már kendőzni kezded magadat és hazudsz és csalsz és vétkezel és nem vagy a régi többé. Látod, nem volna tőled nemes, ha a csengő zengő muzsika közepette azt sugnád a varázselőfogta lányka fülebe : te ! a tánczosod nem fog elvenni, mert szegény vagy ! . . . vagy azt te, a tánczosod csak azért vesz el, mert gazdag vagy ! Látod : az a szegény, álmából fölrettenő szivecske akkor közel lenne a megrepedéshez és meggyölne benne sok, sok maró, emésztő gyilkos kőny, mely mind akkor patakzana el, ha a halálra sebzett báli tündérke hazakerül és átsirja, átvergődí a bál utáni éjt, a bál utáni életet . . .

Bizalommal és gyermeki szeretettel közelednek ök hozzád, te csélesap, te gonosz Farsang : Vaj tudsz-e jó anyjuk lenni ?

Boldoggá tettet számunkra a jelent ? Boldoggá tettet számunkra a jövőt ?

És látom, ahogy a farsang mosolyog e kérdésre : lehet mosolya ősziate, lehet mosolya csaló. . . Kezét nyújtá a felé repeső apróságoknak, akiknek voltakép az ő aerája alatt kell megismerni, ahová jutnak : a társaságot, a világot . . .

Dehogyan akarnak azok tanulni ! szívökben egyetlen hatalmas vágy, melyet isten ojtott abba, a melyben istennek jókedve telik ; az öröm vágya.

Telis tele lelkesedéssel és rajongással az iránt a kor és nem iránt, mely gyászos balga büszkségét nem helyezi abba, hogy az örülni tudás naivitása nélkül teng-leng a világon ; üdvözlöm, ime a szezon kora hajnalán, a friss lányokat . . .

## Városi közgyűlés.

— Törvénykezési palota építése. —

Népes rendkívüli közgyűlést tartott ma Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága. Elnökölő gróf Dégenfeld József főispán a gyűlés megnyitáskor jelezte a napirendre kerülő igen nagy fontosságú tárgyat, mely a közgyűlés összehívását sürgősen tette szükségessé. Nevezetesen a törvénykezési palota és börtön ügyében folytatott tárgyalások odáig vezettek, hogy ha a közgyűlés megfelelő áldozatkésztséget tanusít, az építkezés igen rövid idő múlva foganatosítva lesz, minélfogva a városházán elhelyezett börtönök kitépítésére is nem sokára rá kerül a sor.

Zöld Mihály tb. tanácsnok referálta a törvénykezési palota ügyét, ösmertetvén a júliusi közgyűlésnek ide vonatkozó határozatát, az igazságügyi miniszternek ezen a hozatra küldött, lapunkban már többször ösmertetett leiratát, valamint a jog- és pénzügyi bizottságnak elutasító, a tanácsnak pártoló javaslatát a leiratban foglalt kívánásra vonatkozólag.

A tanács javaslata következőket tartalmazza. Miután a Sz.-Anna-utcai dohánybevéltő-hivatal és raktárak által elfoglalt terület használati joga már telekkönyvileg ugy is biztosítva van a kincstár részére, azért ugy a már elfoglalt telek, mint az Abáldó kiürítése folytán szükségelt, ez idő szerint sem mire sem használt terület örök tulajdonjoggal engedtessek át a pénzügyminiszter részére változtatlanul, fentartatván a júliusi határozatban kikötött feltételek, különösen, hogy a kincstár saját költségén a város által adandó területen nagy kerületi börtönt építtessen. A telek átadása körüli törvényes formások azonban csak akkor volnának megtartandók, a mikor az igazságügyi miniszter a város ajánlatát végleg elfogadja, s a kincstári célokra szükséges terület nagysága megállapítva lesz.

Az első folyamodású bíróságok lakbéréi pótlására még két évre, az új palota felépültéig kért 4700 frt városi hozzájárulás megszavazását a tanács sem javasolja. A tanácsot javaslata megtevésénél azon indokok vezérelték, hogy a sóház (most dohány raktár) telke a városra nézve reális értékkel nem bír ; a kért területet azért is át kell engedni, hogy a város eme része is ezáltal emelkedjék ; de ha át nem engedné, a kincstár, raktárak hiányában kénytelen volna a dohánytermelést megszorítani ; továbbá, de nem volna célszerű, hogy a város hozzájárulásától föltételezett középítkezéseket a város elodázza s ezekkel kapcsolatosan a városházánál levő börtön által előidézett türehetetlen állapotokat még további bizonytalan időkig tentartsa. A tanács felolvasott javaslatát a közgyűlés zajos helyesléssel fogadta.

Komlóssy Arthur lelkiösmertetének megnyugtató végett felszólt és ellene beszélt a tanács javaslatának. Azt állította, hogy a közönség nincsen tájékozva afetől, miért van elentét a tanács és a jogügyi bizottság javaslata között, mely utóbbi a jogkereső közönség érdekében nem a véghetetlen távolságban levő váradutczai telken, hanem a város központján szeretné látni a törvényházat. S játékosnak találja, hogy a tanács nem határozta meg a kívánt terület maximalis nagyságát s ezzel mint-

egy fehér lapot ad a miniszter kezébe. — A tanács javaslatát nem fogadja el, de arra igenis kész áldozatot hozni, hogy a város közepén épüljön a palota ; a város istállóját azonban ő sem adná e czérra — Kérdezi, hogy az ügyvédi kamara kérvénye miért nem olvastatott fel ?

Gróf Dégenfeld József főispán ez utóbbira válaszolja, hogy a kamara kérvénye nem a közgyűléshez, hanem a tanácshoz van intézve s abban áldozatok hozataláról szó sincs.

Ábrahám László t. főügyész hosszasanban foglalkozik a kért telek átadásával melyek összetalálkozó fontos érdekekből tart elfogadandónak. A jogügyi bizottság ugymond alig ment bele az áldozat meghozatalába, mert ott ezt a kérdést egészen dominálta az a kérdés : alkalmas-e törvényszék helyéül az Abáldó telke. A jogügyi bizottságban fölemlítettett, hogy vagy a „Korona“ vagy a pénzügyigazgatóság telkére ke'lene építkezni. Kinek a szívét ne dobogtatná meg egy monumentális 2—3 emeletes igazságügyi palota, közepén a városnak ? Csakhogy ez a mi viszonyaink között hiu ábrándkép, amely mégis behizelegte magát a jogügyi bizottság tagjainak többségébe. Az említett telek e czélra nem alkalmasok, mert területük kicsiny, kibővítésük pedig óriási áldozatba kerülne. A „Korona“ telke például 708 □ öl, míg az Abáldó 2093 □ öl, mégis a 3 emeletes fogház és a 2 emeletes törvényszék, járásbírószág, ügyészség egészen igénybe veszi ezt az óriási területet is. — Távolságról pedig Debreczenben nem lehet beszélni. Továbbá elvünk legyen nekünk, mint minden nagy városban elv ez, hogy a város minden részét fejlesszük (élénk helyeslések). Azért ne halasszuk el régi óhajaink teljesülésének lehetőségét és ne zárjuk el ajtónkat a szerencse elől. Hiszen nem nagyobb baj-e a közönségre nézve az, hogy a városházán n m férnek el a hivatalok s azokat szerte szét a városban találhatja fel. Az új tiszti főügyésznek ez volt első nagyobb beszéde közgyűlésen s mondhatjuk, hogy az általános helyesléssel találkozott.

K. Tóth Kálmán : igaz, hogy magasak a magas kormány követelése is de, azért nem olyan tulzottak, hogy azok megadásától, mérlegelve az annak folytán nyerhető ellen szolgáltatmányokat a város visszariadjon. Ő is azt tartja, hogy Debreczenben nincs távolság s ezt tapasztalatból tudjuk Oda kell hatnunk, hogy a város minden része fejlődjék. Elfogadja a tanács javaslatát.

Hasonló értelemben szólott dr. Balkányi Miklós ügyvéd. Ő is jobb szeretné hogy a törvényszék a város közepén épüljön, főként közel az ő lakásához. De így talán sohasem épülne fel az. Az, hogy Várad-utczán fekszik az Abáldó, még nem teszi ezt alkalmatlanná. Hiszen a hivatalnokok közelében kényelmes lakásokat találhatnak ; agyanazon kereső felek pedig 1—2 évben egyszer-kétszer kénytelenek törvényszékre jární ; — ezért a csekély idő veszteségért kárpótlás nyujt az, hogy járásbírószág, törvényszék, ügyészség, telekkönyv együtt lesz. — Ha a tanács javaslatát el nem fogadja a közgyűlés, ezzel quasi visszavonja júliusi határozatát, ami pedig talán nem is méltó egy ilyen testülethez, annyival kevésbé, mert pénzübeli áldozat nem is követeltek. Ilyen csekélységért tehát ne veszélyeztessenek igen fontos érdekeket.

Márk Endre nagyon soknak tartja azokat az áldozatokat, melyeket Debreczen eddig az igazságszolgáltatásért az államnak hozott. Ennek egyszer végét kell szakítani. A kölcsön egyebet ne adjon a város ; telket, de alkalmasabbat szerezzen a miniszter. Ha mégis elfogadtatnék a tanács javaslata, akkor határozassék meg hogy a sóház előtti területből — mennyit fog kihalítani.

Dr. Bakonyi Samu szerint akkor jönne ellenmondásba önmagával a közgyűlés, ha a tanács javaslatát fogadná el. Azt óhajtja, hogy a kir. táblának, törvényszéknek egy közös palota emeltessék. Szent-Anna-utczá végén már csak azért sem adna telket, mert, mint értesült, az állomás kibővítése a sertésvásár felé van tervbe véve.

Dégenfeld József : A tanács javaslata nem áll ellentétben a júliusi közgyűlés határozatá-

val. A mos

megérdemli  
Simon  
ványa me  
nak elfoga  
a városnak

A kö  
hogy má  
vőre is ere  
valahánysz  
egy-egy á  
megjegyzés  
elfoglal, kij  
felépítésén  
ád az ken  
kiépitve, n  
mit fog ka  
állam össze  
fog azért  
hogy ne le  
korlátolni  
Azt sem le  
törvényesze  
ellátva, ig  
érdekében

Elnö  
rozatba fő  
sóház előt  
fog átenged

Szav  
ó ri á s  
javaslatát  
vazásnál a

A vi  
másik ke  
gyűlés 12

— Valo

A „Debre  
alapítvány  
a debrecz  
ban fárao  
dementálj  
sel fogad  
megnevez  
érő földbi  
ajánlotta  
fogadták  
félét, mel  
közélet s  
kolai biz  
mitálni  
áldozatké  
nagyfonto  
vagyunk,  
alapítván  
kola an  
megbizot  
T ó t h  
egyházke  
foglalja  
kollegium  
képző in  
Ez a jel  
közgyűlé  
küldetik  
nat min  
tartalma  
is jelölt  
egyh. ké  
mellékel  
épen  
mozg  
létre.  
kozása  
küldő  
még m  
nó bu  
te, ho

val. A most kért áldozatot szerinte is nagyon megérdemli a cél.

**Simonffy Imre** is saját lelkiismeretét kívánja megnyugtani, midőn a tanács javaslatának elfogadását kéri. Ha ez el nem fogadtnék, a városnak sok szép óhajta romba dőlne.

A közgyűlésnek nem szabad kimondania, hogy már eleget áldozott állami célokra. Jövőre is erejéhez képest mindig áldoznia kell, valahányszor előre láthatólag kifizeti magát egy-egy állami intézmény. Márk Endre azon megjegyzésére, hogy a dohánygyár sok földet elfoglal, kijelenti, hogy örvendjünk a dohánygyár felépítésének, mert 1100 szegény munkásnak ad az kenyert naponta. Ha még nincs egészen kiépítve, majd kiépül. Ezután felsorolja, hogy mit fog kapni Debreczen a kért telekért. Az állam összesen 750 ezer frt. értékű építkezést fog azért teljesíteni, közbe új dohányraktárakat, hogy ne legyen kénytelen a debreczeni határon korlátozni a jól jövedelmező dohánytermelést. Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a törvényszék jövőre nagyobb személyzettel lesz ellátva, így még több pénz jön forgalomba, ami érdekében áll a termelő közönségnek is.

**Elnöklő főispán** megnyugtatóul a határozatba fölvétetni javasolja, hogy a város a sóház előtti telekből 3000 ölnél többet nem fog átengedni. Ezt mindenki helyeselte.

Szavazásra kerülő a sor, a közgyűlés óriási többséggel **elfogadta a tanács javaslatát**, úgy hogy, a felállással történt szavazásnál alig 8-10-en maradtak ülve.

A virilisták névsorának bemutatása és egy másik kevésbé fontos ügy elintézése után a közgyűlés 12 óra után véget ért.

## Napi hírek.

— **Való-e a 30 ezer forint alapítvány tévese?**

A „Debreczeni Hírlap“ kétségbe vonja s úgy az alapítványt tevő nemes áldozatkészségéhez, mint a debreczeni egyetem eszméjének megvalósításában fáradozók jóakaratahoz méltatlan hangon demoralizálja azt a város és országszerte elismeréssel fogadott hirt, hogy egy magát még most megnevezni nem akaró egyháztag 30 ezer frtot érő földbirtokait a debreczeni egyetem alapjára ajánlotta fel. Illetékes helyen megütközéssel fogadták ezt a sértő és fenyegető hangú demontiféléit, mely hivatlanul igyekszik a protestáns közélet számos kitűnségét magába foglaló főiskolai bizottságot a közvélemény előtt kompromittálni és elkedvetleníteni azokat, akik nemes áldozatkészséggel szolgálják egyházuk és nemzetük nagyfontosságú érdekeit. Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy megerősíthetjük a 30 ezer frtos alapítványra vonatkozó hirt. A debreczeni főiskola anyagi és szellemi ügyei vizsgálásával megbízott küldöttség határozata értelmében **Tóth Sámuel hittanár** és egyházkerületi főjegyző terjedelmes jelentésben foglalja össze mindazt, ami eddig a debreczeni kollegiumnak bölcsészeti fakultással és tanárképző intézettel való kibővítése ügyében történt. Ez a jelentés, mely a tiszántuli egyházkerületi közgyűléshez van czimezve, de kinyomatva megküldetik a zsinat egyetemi bizottsága és a zsinat minden tagjának, — többek között ezeket tartalmazza: „Bizottságunk tartalék alapokat is jelölt meg, melyeknek rövid jellemzését a főt. egyh. kerületi közgyűléshez terjesztve írásban mellékeljük. Ezek közt van egy, amely éppen a napjainkban megindított mozgalomnak hatása alatt jött létre. Ugyanis küldöttségünk utolsó tanácskozása alkalmával jelentette be **Kiss Albert** küldöttségi tag, hogy egy magát még most megnevezni nem kívánó buzgó egyháztag kijelentette, hogy földjeit, melyeknek becs-

ára 30000 frt. ugyanezen célra ajánlja fel.“ E kijelentés valóságában és őszinteségben nem lehet kétkedni. Ami pedig lapársunknak azt az indítványát illeti, miképen „Jó volna, hogy ha az illetékes körök figyelmüket kiterjesztenék arra, — hogy vajjon a sárospataki, vagy a többi ref. kollegiumok régi alapítványai között nincsenek-e olyanok, — melyek egy ujonnan felállítandó protestáns egyetem javára tétettek? S ha igen, módott kell keresni arra, hogy ezen alapítványok a debreczeni egyetem javára értékesíttessenek. Ilyen uton, nem pedig alaptalan híresztelésekkel kell az egyetem javára célzó vagyonszerzésére törekedni!“ ezen indítványra vonatkozólag az előkészítő bizottság egyik tagja kijelenti, hogy ez elkészt. Mert a zsinat már a tavaszon kiterjesztette figyelmét ez irányban is, fölhíván az egyházkerületet, hogy a netalán kezelésük alatt lévő ilyen alapítványokat kutassák fel s arról a zsinathoz jelentsenek.

— **Kiss Áron püspök utja.** Kiss Áron püspök elutazott a gyulavári-i templom felavatására. Tegnap Gyulára érkezett, hol fogadtatására nagy előkészületeket tettek. A püspök több napig marad Gyulán, onnan megy át Gyulaváriba, hol okt. 30-án avatják fel az új templomot.

— **Az ifjuság kegyelele.** A magyar tanuló ifjuság, mely hazafiás kötelességeit annyi lelkesedéssel és nemes hévvel teljesíti, mint értesülünk, országosan mozgalmat indított arra nézve, hogy halottak napján és estjén a vértanú-halált szüneteltetve honvédek és hazánk elhunyt jelesének sirjánál kegyeleles ünnepek tartassanak. Így a fő- és székvárosban az egyetemi-kör rendező-bizottságot alakított és kijelölte az ünnepi szónokokat. Emlébeszédet tartanak a vértanúk sirjánál, Batthyány mauzoleumánál, Kisfaludy sirjánál, Vörösmarty sirjánál és Klapka György tábornok sirjánál. — A debreczeni akadémiai ifjuság sem marad hátra az egyetemi lelkes polgárság mögött s részt vesz a honvédegyelet által a honvédsiroknál rendezendő ünnepben. Mult évben a kezdeményezés is a jogakadémiai „jogász-önképzőkör“ kebeléből indult s Puky Gyula akad. polgár mondott emlékeszédet. — Most az iniciatívát a honvédegyelet vette magához, támogatva az összes tanuló ifjuság és a hazafiás városi Dalegyelet által. Az emlékeszéd tartásával, mint halljuk Szcsgéza joghallgató bizott meg, míg a theologusok köréből **János Zoltán esk. felügyelő** tart hazafiás beszédet az oroszlanál. Így a hős vértanúk sirjain is kigyul a hazafiás megemlékezés lángja s letétetik a kegyelet koszorúja.

— **Katonai előléptetések.** **Ósváth Mihály**, a honvéd huszárság egyik legképzettebb tisztje, a ki sokáig volt Bolla Kálmán tábornok hadsegéde, századosá neveztetett ki a 3. honvéd huszár ezredbe. Kinevezettek továbbá **Dégenfeld-Schomberg Ottó gróf**, **Bay Bertalan** tiszthelyettesek a 2. és **Tikos István** tiszthelyettes a 3. honvéd huszárezredbe, **Attkáry Imre** tiszthelyettes pedig a 3. gyalogezredhez hadnagyokká.

— **A városi zenede.** E czim alatt tegnapelőtt a „Debreczeni Hírlap“ ban egy cikk jelent meg, mely a zenedei háztérvek ügyével foglalkozván: záradékol valami „látszólagos visszasság megszüntetését“ vagy felvilágosítás nyújtását kéri. Visszasságot, mely nem létezik, megszüntetni nem tudunk, ellenben igenis nyújthatok felvilágosítást, helyesebben helyreigazítást a zenede választmányának megbizásából, mely előtt tegnap a jelzett cikk is felolvasásra került. A zenede háza tervére nyilvános pályázat nem volt hirdetve; hanem egyszerűen fölkerült a választmány három jónévű mérnök építész, hogy a megfelelően körülírt cél és módozatok szem előtt tartásával 1892. szeptember 1-ig legyen szives vázlatot s homlokzatrajzot benyújtani. A felkerült közzül egy azonnal kijelentette, hogy szept. 1-ig a vázlatot nagy e foglaltsága miatt nem adhatja be s megnyugtatót nyert, hogy mindaddig nem késik a beadás, míg a választ-

mány nem határoz. Szeptember elsejére tényleg csak két vázlat érkezett be, t. i. egy a felkerült egyikétől s a másik egy önként ajánkozótól „tempus“ jelige alatt. További 4 vázlatot azóta kaptunk; kettőt a felkerültől, másik kettőt önként jelentkezőktől. Elfogadtuk mindannyiát, mert a felszólításban nem volt kimondva a szept. 1-én tul érkezők visszautasítása. Van tehát összesen 6 vázlatunk. A választmány bíráló bizottságot küldött ki, melléjük adván egy szakértőt is. A bizottság azon véleményt terjesztette be, hogy kisebb-nagyobb mérvű átdolgozás nélkül a 6 közzül egy vázlat sem válik be; egyet azonban, alapeszméül s kiinduló pontul leendő elfogadásra, kellő átdolgozás feltevésevel, mint aránylag legjobbat ajánlott a választmányának. A választmány, kivált igazgató **Simonffy Emil** előterjesztésére, mindenekelőtt a Zenede pénzejével vetett számat s úgy találván, hogy a vázlatok szerinti nagy építkezést nem bírja meg, kimondotta, hogy a teleknek, csak mintegy kétharmadát építi be. S mivel a bizottsági tag ajánlott terv az építésnek ily korlátozó mellett nem volt alkalmazható, ezt a tervet csupán pénzerő hiányából kénytelen volt a választmány végkép eljéteni s utasította a bizottságot, hogy ujabban összeülvén, a többi 5 terv közül válasszon ki s ajánljon egyet, mely az említett korlátozó határozat szempontjából is leginkább megfelelő nek látszik. Ennyi, a mi a háztérvek körül eddig történt s épen a tegnapi választmányi ülésen; ennyi a valóság, s mindaz, a mit a tegnapelőtti cikk ettől eltérőleg említ, nem egyéb téves sejtelménél. És ennyi az, mit az ügy mostani állásában helyreigazítás közölnöm meg van engedve. Ha valaki több adatnak ösmérésére érzi magát jogosítva: titoktartás kötelezettségével tölem bármikor beavatást nyerhet. Debreczen 1892. okt. 28. a választmány megbizásából **Márton Imre** jegyző.

— **Tűz.** Ma reggel fél nyolcz órakor **Széchenyi** utcán, a **Varga Károly** féle butor raktárban tűz ütött ki, melyet szerencsére hamar észrevettek s a gyorsan értesített és megjelent tűzoltóknak sikerült a tüzet rövid félóra alatt elfojtani.

— **A reformáció emlékünnepe.** A debreczeni „hittanszaki önképző társulat“ folyó évi október hó 31-én a kollégium dísztermében, a főiskolai énekkar közreműködésével a reformáció emlékére ünnepélyt rendez, következő tárgysorozattal: 1. „Cis Kápolna“ Kreutzertől, előadja a főiskolai énekkar. 2. Alkalmi beszéd, dr. **Erdős József** felügyelő tanártól. 3. „Luther éneke“, előadja a főiskolai énekkar. 4. Alkalmi költemény. Irta és szavalja: **Pótor Elemér** 4. th. 5. „Az Ur pásztorem“ Kleintől, előadja a főiskolai énekkar. 6. Értekezés **Szegedi Kiss István** magyar reformátorról, **Dézszy Lajos** társulati elnöktől. 7. A 179-ik dicséret 10-ik versének együttes éneklése. Az ünnepély kezdete pontban 4 órakor.

— **Műsorváltozás.** Szombaton a „Boszorkányvár“ helyett **Órley Flóra** betegsége miatt **Audran „Üdvöskéjét“** adják **Margó Czéliával**.

— **Színház.** A „Nebántsvirág“ sem vonzott valami nagy közönséget, pedig ez **Margó Czéliának** forsz-szerepe. **Margó** valóban „francziál“ játszott s a közönség ki nem jött a tapsolásból. Mellette **Rónaszéky** mint **Floridor-Celestin** mulattatta nagyban a közönséget. **Loriot** őrmester szerepében **Láng** segédszínészt mutatták be. Valami nagy hatást nem tett, de megállotta helyét. Nagyon tetszett **Locsarekné** és **Püspöky**, valamint **Szendrey** is a kétségbe esett direktor szerepében. Az előadás összevágó volt.

— **A debrecznii kereskedő testület választmánya** tegnapi ülésében, melyet az akadémia új épületében tartott, megállapította a kereskedelmi akadémia 1893/94 évi költségvetését, mintegy 22 ezer frt rendes bevétellel, 23,700 frt rendes kiadással. Tetemes összeget igényelnek a rendkívüli kiadások, az új épületnek vízvezeték-ki, világítással berendezése és egyéb modern igényeknek megfelelő dolgokkal való felszerelése czimén; úgy hogy a testület támogatás végett megfogja keresni a kormányt és városi hatóságot.

## Adakozások a debreczeni nőegylet árvaháza részére.

A debreczeni jótékony nőegylet árvaháza részére 1891/92-ben vagyis 1891. Jul. 1-től 1892. Jul. 1-ig számítva, házankénti gyűjtésekből következő kegyadományok folytak be.

(Vége.)

**Kapros Gáborné és Kronauer Gyuláné** ivén adakoztak: Kossuth- (Czepléd)-, Battyányi-, Burgondia-, Kandia- és Nap-utcákról. 60 krt Döre Ferencz, N. N., Özy. Donnerné. 50 krt Tóth Ferencz, N. N., E. Á., N. N., Löwi Bernátné, Windt Frigyesné, Székely János, Deutsch N., Vastag I., Bihari Lászlóné, Bay Ilona, Biczó Gyuláné, Kulcsár Antalné, Urbányi Gusztávné, Erdélyi Gyuláné, Kohn Henrikné, Kis Andrásné, Egy Valaki, Steinhardté, Zvérné, Polgári Bálintné, 40 krt. N. N. 30 krt Horváth, Fáy Piroska. 25 krt Pap János, 20 krt Glück Leopoldné, Tóth Lajosné, Erszény Andrásné, N. N., Szücs Antalné, Kozma József, Sinkmayerné, Rácz Györgyné, Rácz Mihályné, N. N., Tóth Sámuelné. 10 krt Szigimlja L. Együtt: 186 frt 85 kr. azaz egyszáz nyolcvanhat forint nyolcvanöt kr. Ezenkívül: Bosznay Károly 30 rőf vászon, vagy kartont, Stieber János 8 pár cipőt, Kéki Józsefné 1/2 véka buzát, Tóth testvérek ruhaneműek és pedig 26 mtr karton, 3 1/2 mtr szövét, 10 db. zsebkendő, 6 darab kötény, együtt: 12 frt értékben, Molnár V. J. 6 kendő, Fürt Adolfné 1 véka buzát, özv. Kálmán Józsefné 2 véka rozst, Bologh Sándorné 5 kötés tengerit, Móricz Ferencz 2 kiló zsirt.

Hálás köszönettel tartozom még megemlékezni következő kegyes adományokról, u. m. özv. Hutflessz Istvánné 10 frt, özv. Vértessy Lajosné 5 frt, Alföldi Takarékpénztár 10 frt, Iparegyes. tak. és hitel intézet 5 frt, Ipar és keresk. bank 20 frt, „István“ gőzmalom társulat 40 frt, Debreczeni első tak. pénztár 30 frt, Farkas Károly 10 frtot voltak szivesek egyletünk segélyére küldeni. — Fogadják ugy a kegyes adakozók, mint a gyűjtés nehez munkájában fáradozott urnók hálás köszönetét egyletünknek. Vajha fáradozásaiknak ez évben is meglenne óhajtott szép eredménye!

Debreczen, 1892. okt. 22.

**Győry Elek,**  
nőegyleti pénztárnok.

## CSARNOK.

### A vizen lefelé.

Irta: **Abonyi Árpád.**

A vizen lefelé apró levelek usznak. Kicsinyek még és világoszöldek, karélyuk f-l van hajolva, erezetük vékony és átlátszó. Egy óra előtt ugy lehet még a barna ágon, kifakadt rügy mellett voltak. Jöve azonban valahonnan egy mérges szélroham és bevverte őket az ágról a vízbe, ahol im usznak lefelé, addig, amíg átjárja és megnehezíti finom szövötüket a víz. — Akkor aláülednek és mindennek vége.

A vizen lefelé egy bedobott rózsabimbó is uszik, csakhamar a levelek után. Nem is bimbó még, hanem csak olyan vékony pötty, amit valami vásott kamasz szakított le a rózsáról, azután beledobta a vízbe, hogy uszszék. A bimbócska himbálódzva halad az apró fodrokkal megborzongó folyam vizén, mely keresztül foly méltóságos kanyarodással a völgyön, utba ejti a bolgári malmot, hol a részeges molnár felesége, a szegény, szenvedő asszony talán még mindig a sötét gondolataival és a hitvány sorsával vívódik, azután megkerüli a füzeket és a Didi leányék kertje mellett indul neki az alsó malomnak, ahol olyan egy cifra viszi hírét szerte ennek az avatag malomnak, hogy még a tulsó part oldalára is jutott belőle bőven.

A vizen lefelé uszó bimbócskát a Didi leány, ki fiatal gyerek még, kicsiny, vékony még és ügyetlen, de kedves és okos leányka, szivesen kihalászta volna, azzal a hosszú pálcával, amit a kertjük végén a vízre hajló czü-

löpök mögött állva, a kezében tart, de a bimbó messzebb ringott a hullámokon, mint sem ki-nyújtott karral is elérhette volna.

Az igaz, az igaz. . . . A hogy ott áll a Didi gyerek a víz mellett a napsugárban, szél-től lengetett szőke hajával, nagy, kedves, kér-dező szemével és kissé duzzadt, de édes leányi ajkával, a melyről lekivánczik az éjjel, — bi-zony senki sem tenné fel róla, hogy éppen olyan árva, mint a milyen egykor a bolgári mo nár szerencsétlen felesége volt és hogy el-gondolkozik, bizony ő is arról az életről, amely-ről sejtelmek és apró világos pontok támadnak néha a fejében, de amelyekről nem tud magá-nak számot adni.

El-elnézegeti a vizen lefelé uszó leveleket és sóhajt.

Ime, az eleven kis rügyet lehervasztja a dér, a leveleket leszórja a szél, a rózsabimbót letépi a kegyetlenség, a bolgári molnár feleségét mind a két nehéz karjával bünteti sulyosan az Isten és egyik sem tudja, hogy miért szenved.

A Didi gyermek gondolkozik és eszmél, mi van a jövőben?

Az ő jó nénye, ki magához vette és föl-velte, sohasem b-szélte neki a jövődőről. Nem tud egyebet annál, m'nhogy ő leány. A bolgári molnár felesége is leány volt; az alsó malom czipője, ez a kaczkias senki, ez a pengős Circe is az. A másik szerencsétlen; ez mulatós vig. De a néni ke sohasem említi a vig leányt s a minap, hogy véletlenül ő hozta elő, nagyon meg-pirongatta érte.

A vizen lefelé uszó gyenge levelet erő-szakkal tépte le az ágról a szél. Ő is éppen olyan gyenge, de az ő szeme daczos indulatra lobban, ha valahogy az jut az eszébe, hogy őt is elakarja szakítani valaki erőszakkal a néni me lől, ki épen ugy szereti, mintha édes gyer-meke volna és a kit ő szeret. Ne közeledjék csunya szívvvel senki, mert nem olyan kicsiny már a Didi gyermek, hogy meg ne tudja magát védelmezni, ha megtámadják.

De a vizen lefelé egy pár virág-szirom is uszik.

Ezeket nem a szél tépte le, hanem a nap-sugár, ez a csillogó, hizelgő alattomos rabló, a kitől senki sem fél, de a ki veszedelmes, ve-szedelmes. . . . A virág is feléje mosolygott bátran és azt mondta, nem félek tőled. A nap-sugár pajkosan simult a remegő szirmok közé és azt kérdezte unszólag hangon: kívánsz? A virág hallgatott, de a szirmok kinyújtottak a sárga kis porodák mosolyogva bölintottak és a napsugár bevesen megcsókolta az elalélt virágot. Addig addig tartott ez az önfeledt álom, a mig lehanyatlottak fonnyadtan a szirmok, össze-zsugorodtak a porodák és a midőn ismét eljőve másnap a napsugár és ismét megcsókolta a vi-rágot, a szirmok haldokolva hullottak alá és a vízbe estek.

A Didi gyermek is sokszor hallotta a né-nitől, hogy az a szerencsétlen asszony is szerette valamikor az urát. Miatta hervadt el, miatta sovány.

De a napsugár más virágot keres, ha el-hervad az egyik. A molnár? . . .

Tegnap a bolgár malomban járt a cifra. Nem perzselte ki a szemét a szégyen, hogy oda mer menni, a hol miatta szenved az a szegény asszony. A legények is haragudtak. A mi sok, az sok. Az első legény azt mondotta ma reggel a néni-nek, hogy nem csodálná, ha el ölné magát az az asszony. Ugy is azt lesi az ura. És fél teni kell a szegényt, mert már nem sir. Már csak néz és hallgat.

A vizen lefelé immár semmi sem uszik. A Didi gyermek ajkait harapdálja és hátat for-dít a napsugárnak. Homályos köd libben a szeme előtt és megmozdul valami a szívében, a mi megremegteti nyulánk test-t és pilláira hajlja a könyvet.

Miért sirsz gyermek?

Ah, a gyermek nem sir, hanem reszketni kezd, elhalványodik és rémülten kapcsolja össze a kezét, a mig tágra nyitott nedves sze-me oda tapadnak mereven a vízre.

A vizen lefelé egy sovány női test uszott. . . .

Debreczeni  Városi színház.

I. Idénybérlet 3-ik szünet. II. Kis bérlet 3. szünet  
Páratlan. Páratlan.

Ma Pénteken 1892. Október hó 28-án:  
nép-előadás, leszállított helyárrakkal:

## A vén bakancsos és fia a huszár.

Eredeti népszínmű.

Holnap Szombaton 1892. Október hó 29-én

bérlet folyamban:

## AZ ÜDVÖSKE.

Operette.

Színházi műsor.

Vasárnap: Illés mester Margóval.

„Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi -bank.“

## ELADÁS.

### Régi ezüst pénzek

mivel azok csak f.év decz. 31-ig  
maradnak forgalomban

a Debreczeni ipar és kereskedelmi  
bank pénztáránál

(piacz-utca 1829. saját ház I-ső emelet)

f. év december 15-ig a legmagasabb  
árban beváltatnak.

## Jutányos, szabott árcakon

kaphatók

## Szabó Lajos fiai

czégnél:

Dívatos női ruhaszövetek,

francia flanelek, Kasán, Moldon,

legujabb ruhadiszek,

fekete divat kelmék,

szines és fekete selymek,

mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők.

Gyermek ruhácskák és felöltők,

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok és nadragok,

téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói és Gácsi posztókban

takarók és lópokrócokban.



**Az őszi és téli évadra**

van szerencsém a n. é. közönségnek már megérkezett

**bel és külföldi**  
posztó és gyapjuszövetekből  
mérték szerinti elkészítésre ajánlani  
**férfi és fiu öltönyöket.**

Szabó műhelyem személyes vezetésem alatt áll és mint szakértő, tapasztalatokkal gazdagon, mindenkor a legújabb divat szerinti

**kitűnő szabással**

kedveskedem m. t. megrendelőimnek.

**Téli kabátoknak**

lastik és monteguak szöveteket raktáron tartok

A mennyiben a szöveteket saját gyári árcn számítom, megrendelőim a

**legelőnyösebb árszámításban**

részesülnek. Csak egy próba meggyőződhet mindenkit üzletelvéim szerénységéről és áruim jószágáról.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok mély tisztelettel

**Klein László**

férfi szabó.

Czegléd-utca, Kardos László ur házában



# SZÖNYEGEK,

## függönyök, ágy- és asztal-terítők

## butorszövetek, viaszkos vásznak

**nagy választékban**

# SZABÓ LAJOS FIAI czégnél.

## Tölgymakk

Bassenheim báró Waldbott Frigyes,  
(Zemplén és Abauj-Torna megyében)  
fekvő erdő Horváthi, R gécz, —  
Regécz III. Hutta és erdő-bényei  
uradalmában körülbelől **10.000**  
**hold** tölgyes erdőben tölgymakk  
termés van, s ez egészben vagy  
részletekben **eladandó.**

Posta és vasuti állomás Tolcsva.

**Winogradzki János**

számtartó.

## Nincs többé köhögés.

Mell és tüdőbaj ellen.

Dr. med. FÁYKIS

Sepesi kárpáti növénykivonata

Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal

35 kr 1 csomag 20 kr. THEA Egy csomaggal 50 kr. kis 25 kr.

Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használtak köhögés re-

ketség, katarrhus, hökhurut, náthajáz (influenza), szük-

mellűség, tüdőgyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss

József „nagy Kri-tóf”-hoz címzett gyógyszer-tárában Budapes-

ten továbbá Dr.Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben:

Rotschnek Emil — Tamásy Béla

gyógyszerész uraknál.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek



Budweszi, porcellán és majolika

# KÁLYHÁK és KANDALÓK,

minőségért és fűtőképeségért **jótállva.**

Friedlandi szabályozható és

**Meidingi rendszerű vaskályhák.**

**Magyarhoni vaskályhák**

fa kőszén és coaksz fűtésre.

**Világító és elektra kályhák.**

„PANNONIA“

**Tengeri morzsoló-gép**

meglepő munkaképességgel darabja 1:80.

A téli évadra legnagyobb

**KORCSOLYA raktár**

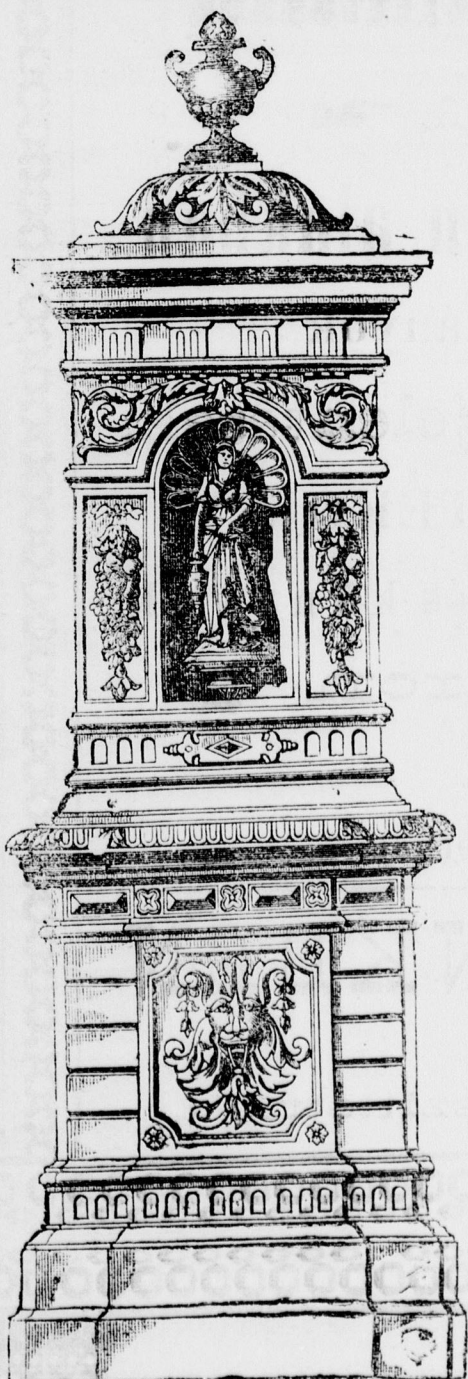
minden rendszerben.

**Képes árlapok ingyen és bérmentve.**

Legutányosabb beszerzési forrás

# TÓTH GYULA

vasnagykereskedő, DEBRECZEN, városháza sarkán.



Legnagyobb raktár.



KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.

# A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és ledivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt  
s 3 gyorsajtóval berendezett

**LEGNAGYOBB**

# KÖNYVNYOMDÁJA

Debreczenben, Széchényi-utóza Simon-ház.

Ajánlkozik mindennemű

nyomdai munka gyors és díszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos ívek,

hivatalos nyomtatványok minden alakban.

Ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések,

LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK

Báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron

állíttatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

## KÖNYVKÖTÉSZEZETÜNKBEN

mindenféle díszes és egyszerű munkák

gyorsan és jutányos áron elkészíttetnek.

